

Neformaliojo sportinio ugdymo iššūkiai COVID-19 pandemijos metu

Rokas Nenartavičius , Vilija Fominienė

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

ANOTACIJA

Straipsnyje analizuojama su kokiais iššūkiais sporto šakų trenerių nuomone susidūrė jie patys ir jų ugdytiniai COVID-19 pandemijos metu. Buvo išskirtas jaunųjų sportininkų motyvacijos sportuoti mažėjimas, jų negebėjimas išpildyti treniruočių sąlygų bei neigiama aplinkos, kurioje jie treniruojasi, įtaka sportinei veiklai. Treneriai, prisitaikydami prie pasikeitusių sąlygų buvo priversti papildomai ieškoti informacijos, investuoti savas lėšas į treniruočių procesą, suprasti treniruočių vedimo nuotoliniu būdu ypatumus, demonstruoti savo išradingumą vykdant užsiėmimus, nuolatos kelti sportininkų motyvaciją.

Raktažodžiai: pandemija, sportas, neformalus ugdymas, treneriai, sportininkai

ĮVADAS

Neformalus švietimas yra organizuota veikla, turinti mokymosi tikslą ir vykstanti už formaliojo švietimo sistemos ribų. Jam būdingas lankstesnių ugdymo erdvių kūrimas, rūpestingesnių ir mažiau hierarchinių santykių kūrimas, kurių metu yra vystomi bendradarbiavimo bei vienas kito palaikymo gebėjimai (Manurung ir kt., 2021; Romi, Schmida, 2009). Viena iš populiariausių neformaliojo švietimo veiklų formų yra tapusios įvairios sportinio ugdymo programos, kuriose sportą panaudojant kaip priemonę, jaunam žmogui siekiama suteikti fizinę, socialinę, emocinę, pažintinę naudą bei tobulinti jo asmenybę. Kai kuriais paskaičiavimais tokiose programose gali dalyvauti daugiau nei pusė visų moksleivių (Reece et. al., 2020). Taip pat, kaip ir bet kuri kita neformaliojo ugdymo veikla, ji moksleiviams gali suteikti galimybes veikti susiduriant su aplinkos pokyčiais, taikant įgytas žinias kaip gyvenimo problemų sprendimus (Rogers, 2005).

Pastaraisiais metais susidūrus su COVID-19 pandemija, tradicinė švietimo sistema, tarp jų ir įvairios neformaliojo švietimo veiklos, susidūrė su didžiuliais iššūkiais ir problemomis. Ši pandemija ne tik kad nusinešė milijonus gyvybių, tačiau paveikė žmonių kasdienybę bei jų gyvenimo būdą. Su įvairiomis problemomis susidūrė ir didžioji dalis ūkio sektorių Lietuvoje. Išimtimi netapo ir švietimas, kuris, tradiciškai ugdomąją veiklą vykdeš fizinėse aplinkose, susidūrė su staigiu ir griežtu visų įstaigų uždarymu. Šioje situacijoje pagrindiniais sprendimais, padėjusiais užtikrinti ugdymo ir mokymo, tarp jų ir neformaliojo, tęstinumą tapo technologijų ir skaitmeninių mokymosi praktikų taikymas (González, Bonal, 2021). Deja, toks sprendimas ypač skaudžiai paveikė organizuotą vaikų ir jaunimo sportą (Reece et. al., 2020). Ši sritis, be abejo, susidūrė su dar didesniu iššūkiu nei kiti, labiau teoriniai dalykai, kadangi sportas, būdamas fizinė, praktinė ir interaktyvia veikla, nėra lengvai ir paprastai perkeliamas į internetinę aplinką

(Iuliano ir kt., 2021). Problemos mastą padidino ir tai, jog esmine sąlyga, siekiant prižiūrėti sportininkų atliekamus veiksmus ir užtikrinti kokybišką sporto programos realizavimą, yra laikoma tiesioginė trenerio ir sportininko socialinė sąveika (Emery & Tyreman, 2009).

Pandemijos kontekste mokslininkai ėmė akcentuoti pakitusį sporto veiklų organizavimą ir vykdymą (Ratten, 2020; Escamilla-Fajardo et al., 2020), tačiau kol kas stinga tyrimais pagrįstų duomenų apie šių veiklų ypatumus. Lietuvoje ši tema kol kas išvis mažai nagrinėta mokyklinio sporto kontekste. Ir nors sporto mokyklose, kaip valstybinėse švietimo įstaigose, realizuojama sportinė veikla yra reglamentuojama LR teisės aktais bei mokslo, švietimo, mokslo ir sporto ministerijos įsakymais ir nurodymais, mokslinėje literatūroje nėra duomenų apie tai kaip jose COVID-19 pandemijos metu buvo realizuojamos neformalaus sportinio ugdymo programos.

Tyrimo tikslas – išryškinti neformalaus sportinio ugdymo iššūkius COVID-19 pandemijos metu.

Tyrimo objektas – neformalaus sportinio ugdymo iššūkiai.

METODIKA

Tiriamieji – sporto šakos treneriai, vykde veiklą COVID-19 pandemijos metu.

Tyrimo metodai – mokslinės literatūros analizė, kokybinė turinio analizė. Duomenys renkami pusiau struktūruoto interviu metodu.

Tyrimo tikslui, susijusiam su sportinės veiklos organizavimo ypatumais COVID-19 pandemijos metu, pasiekti empiriniame tyrime pasirinkta kokybinio tyrimo tradicija, kadangi ji siejasi su tikslu suprasti bei atskleisti asmenį supančią socialinę tikrovę per žmogaus patirtis (Vveinhardt, Fominiene, 2020).

Tyrimo procesas vyko trimis pagrindiniais etapais – pasiruošimo tyrimui, tyrimo duomenų tvarkymo bei rezultatų pateikimo (Elo, Kyngas, 2008, cit. Vveinhardt, Fominiene, 2020). Pirmajame etape buvo pasirinktas duomenų rinkimo metodas bei formuojama tyrimo imtis. Šiame tyrime imties sudarymo metodas – tikslinė imtis, patogioji atranka, t. y. imtis formuojama atrenkant lengviausiai prieinamus generalinės aibės vienetus (Rupšienė, 2007). Tyrimui buvo atrenkami treneriai, kurie dirba sporto mokyklose su moksleiviais.

Tyrimui pasirenkant informantus pagrindiniais reikalavimais tapo veikla – sportinių užsiėmimų vedimas COVID-19 pandemijos metu ir nuolatinis darbas treneriu sporto mokykloje.

Atsižvelgus į pasirinktą tyrimo strategiją, pasirenkant tiriamuosius buvo vadovautasi nuostata, jog pakankamas informantų skaičius negali būti mažesnis nei penki informantai (Krikščiūnaitė, 2018). Duomenų pagrįstumas pasiektas apklausus šešis informantus (1 lentelė).

1 lentelė. Informacija apie tiriamuosius (n=6)

Kodas / Charak- teristikos	T1	T2	T3	T4	T5	T6
Lytis	Vyras	Moteris	Vyras	Vyras	Vyras	Vyras
Amžius	28	55	27	59	66	42
Darbo patirtis metais	3	35	7	36	42	16

Taip pat šiame etape buvo pasirinktas ir tyrimo duomenų rinkimo metodas – pusiau struktūruotas interviu, vykdomas tiesiogine forma. Kiekvienam interviu atlikti buvo parengtos interviu gairės, stengiantis, kad jų formuluotės ir naudojama kalba atitiktų tipinę tyrimo dalyvių kalbą ir jiems būtų lengvai suprantamos (Gaižauskaitė, Valavičienė, 2016).

Visi interviu buvo atliekami iš anksto susitarus dėl interviu laiko, vietos ir įrašymo būdo. Šiame tyrime visi informantai sutiko, jog interviu būtų fiksuojamas garso įrašymo priemonėmis. Vidutinė kokybinio tyrimo trukmė šiame tyrime 40 min.

Vykdamas tyrimo duomenų analizę buvo atlikta pažodinė įrašyto teksto transkripcija. Ji buvo atliekama po kiekvieno interviu, o informantai buvo supažindinami su transkribuotu tekstu jų pageidaujama forma (Žydžiūnaitė, Sabaliauskas, 2017). Surinktų duomenų analizė buvo atlikta pasitelkus kokybinę turinio analizę (Gaižauskaitė, Valavičienė, 2016). Atliekant tyrimą buvo laikomasi kokybinio tyrimo etikos reikalavimų.

TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS

Siekiant nustatyti COVID-19 pandemijos metu iškilusius iššūkius neformaliajame sportiniame ugdyme, tyrimo metu informantams buvo užduodami klausimai, susiję su tokios veiklos organizavimu ir vykdymu. Išanalizavus interviu su treneriais duomenis buvo išskirtos dvi kokybinės kategorijos (trenerių kaip neformaliojo sportinio ugdymo programos teikėjų patiriami iššūkiai; sportuojančių moksleivių patiriami iššūkiai) ir devynios subkategorijos.

2 lentelė. Kategorijos ir subkategorijos

Kategorija	Subkategorija
Trenerių kaip neformaliojo sportinio ugdymo programos teikėjų patiriami iššūkiai	<i>Savarankiška informacijos paieška</i>
	<i>Išradingumas</i>
	<i>Sportininkų motyvacijos kėlimas</i>
	<i>Supratimas apie subtilybes organizuojant treniruotes</i>
	<i>Asmeninių lėšų investavimas</i>
	<i>Treniruočių vedimo ypatumai</i>
Sportuojančių moksleivių patiriami iššūkiai	<i>Negebėjimas išpildyti treniruočių sąlygų</i>
	<i>Motyvacijos praradimas</i>
	<i>Namų aplinkos įtaka</i>

Apklausti treneriai pabrėžė, jog tiek jie patys, tiek ir sportuojantys moksleiviai pandemijos laikotarpiu susidūrė su įvairiomis problemomis. Nagrinėjant rezultatus apie trenerių kaip neformaliojo sportinio ugdymo programos įgyvendintojų iššūkius, visų pirma, buvo išskirta subkategorija **Savarankiška informacijos paieška**. Buvo atskleista, kad treneriai supranta sporto užsiėmimų svarbą moksleiviams, tačiau dar niekada nebuvo patekę į tokią situaciją, kai sportininkus reikia treniruoti nuotoliniu būdu. Siekdami užtikrinti programos realizavimą COVID-19 pandemijos metu, sporto treneriai patys domėjosi, ieškojo įvairios su treniruočių metodika susijusios medžiagos („*Daugiausia patys galvojom užduotis, žiūrėjom „Youtube“, sėmėmės įvairiausios medžiagos iš visur kur tik sugebėjome.*“ T3; „...niekas nedavė idėjų kaip vykdyti treniruotes, reikėjo viską sugalvoti patiems... *Pratimų ieškodavome internete, galvodavome patys...*“ T4). Ši situacija leido išskirti dar vieną subkategoriją – **Išradingumas** – susijusią su trenerių elgsena organizuojant ir vedant sportinius užsiėmimus bei sprendžiant iškilusias problemas. Pavyzdžiui, viena iš jų buvo inventoriaus stygius sportuojančiųjų namuose, todėl siekiant užtikrinti programos vykdymą treneriams teko dirbti labai inovatyviai sprendžiant įvairias problemas („*Trenerio darbe viskas priklauso nuo to ar tu turi fantazijos ar ne, o darbe prasideda kūryba.*“; „*Kas neturėjo svorių namuose, parodžiau kaip pasidaryti treniruoklį iš 5l vandens butelių.*“ T6). Interviu metu surinkti duomenys leido išskirti ir dar vieną subkategoriją – **Asmeninių lėšų investavimas**. Ji siejama su tuo, kad siekiant pagerinti treniruočių sąlygas COVID-19 pandemijos metu ir užtikrinti kokybišką moksleivių dalyvavimą sporto veikloje, treneriams neretai teko investuoti savo asmenines lėšas į sportinę veiklą („...*užsakaiu gumų ir dalinai geriausiems sportininkams, koks trečdalis sportininkų gavo gumas.*“ T4).

Organizuojant nuotolines treniruotes COVID-19 pandemijos laikotarpiu, buvo susiduriama ir su įvairiomis problemomis (subkategorija – **Treniruočių vedimo ypatumai**). Treneriai neretai susidurdavo su įvairiomis techninėmis problemomis, o kai kurie jų iš viso neturėjo sąlygų užtikrinti visaverčių nuotolinių treniruočių pandemijos metu, todėl buvo priversti dirbti be grįžtamojo ryšio iš sportininkų („...*negalėjome vykdyti treniruočių dėl prasto interneto, kadangi gyvename už miesto, todėl visą veiklą reiktų vykdyti kažkur kur geresnis internetas. Padarėm taip, kad sukūrėme uždara „Facebook“ grupę kurią pavadinom „Virtualios treniruotės“ ir pakvietėme visus sportininkus prisijungti, tuomet kėlėme ten vaizdo įrašus*“ T4). Panašias išvalgas pateikia ir kiti mokslininkai (Kelly, Erickson, Turnnidge, 2022), teigdami, jog reguliarus tokių įrankių naudojimas sporto treniruotėje nėra įprastas, todėl kompetentingoms rekomendacijoms būtini išsamesni tyrimai. Todėl treneriai, siekdami spręsti visas problemas bei kuo greičiau atsigriebti už prarastą laiką, neretai ryžosi rizikuoti ir ignoruoti galiojančias taisykles šalyje. COVID-19 pandemijos metu buvo įvesti suvaržymai, draudžiantys arba apribojantys sporto užsiėmimus, tačiau neretai atveju, sporto šakos treneriai bandydavo apeiti egzistuojančias taisykles („*Aš toliau vykdyčiau savo treniruotes. Į sporto sales neleido, keliavom į parkus... seniai taip gerai treniravomės, nors ir turėjom eiti prieš sistemą*“ T5).

Vis dėlto, šioje vietoje vertėtų pažymėti, jog kiekviena švietimo įstaiga, nepriklausomai nuo susiklosčiusios situacijos, turėjo užtikrinti kokybišką ugdymo įgyvendinimą net ir jį vykdant nuotoliniu būdu (Daukšienė, Trepulė, Naujokaitienė, 2021). Kiekvienoje švietimo įstaigoje privalomai turėjo būti parengtos gairės ir procedūros, skirtos sėkmingai organizuoti nuotolinę švietimo veiklą (Lassoued et al., 2020) bei suteikta galimybė naudotis ištekliais ir kelti problemos sprendimui būtinas kompetencijas (Vlachopoulos, 2020). Tai ypač siejasi su trenerių, kaip konkrečios įstaigos darbuotojų vaidmenų ir atsakomybių

kaita (Kelly, Erickson, Turnnidge, 2022), kuri, dažnu atveju, nebuvo įvertinta. Tokia situacija sąlygojo ir konstatuojamą deramos paramos treneriams nebuvimą (Hjälmarö, Stjern, 2021; Santi et al., 2021).

Vis dėlto, trenerių nuomone, veiksmingas ir kokybiškas neformaliojo sportinio ugdymo programos vykdymas pandemijos laikotarpiu įmanomas (subkategorija – **Supratimas apie subtilybės organizuojant treniruotes**), tačiau jis siejamas su socialiniu kontaktu bei sąlygomis, leidžiančiomis treniruotis gyvai. Apklausoje dalyvavusių trenerių nuomone, tai buvo galima atlikti pasitelkiant nuolatinį sportininkų testavimą ir jų kiekio ribojimą treniruočių metu (*„...kontaktinės sporto šakos, koviniai menai, turėtų vykdyti treniruotes gyvai. Turėjo būti leidžiama treniruotis po 1–2 poras, kas yra 2–4 vaikai, laikantis visų apsaugos priemonių... Tokioms sporto šakoms, kurioms reikalingas kontaktas, laikantis rekomendacijų, su kažkokia priežiūra ir atitinkamais reikalavimais, turi būti įmanomos tokios treniruotės. Kontaktinė sporto šaka, su kontaktinėmis treniruotėmis...“ T1*).

Dar viena išskirta subkategorija – **Sportininkų motyvacijos kėlimas**. COVID-19 pandemijos metu buvo susidurta su jaunų sportininkų motyvacijos mažėjimu. Tai pastebėję treneriai bandė įvairiais būdais išlaikyti moksleivių motyvaciją sportinei veiklai. Trenerių teigimu, sportininkai buvo motyvuojami įvairiomis naujomis užduotimis, bendravimu, kuo įdomesne sportine veikla, įvairiais prizais, kuriuos jie galėdavo laimėti atlikdami tam tikras su sportine veikla susijusias užduotis (*„Siekiant motyvuoti vaikus sugalvojome įvairių prizų, užduotėlių, rungtynes ir „varžybėles“, tam, kad vaikai galėtų tarpusavyje pakonkuruoti ir būtų labiau motyvuoti.“ T3*). Nuotoliniame ugdyme taikomų ugdymo formų ir būdų įvairovę pažymi ir Dhawan (2020) teigdamas, jog nuotoliniai užsiėmimai turi būti dinamiški ir interaktyvūs, o ugdytojai turi gebėti kontroliuoti ugdymosi procesą.

Apklausti treneriai, aptardami savo veiklą pandemijos metu, pabrėžė, jog sporto mokyklose sportuojantys asmenys šiuo laikotarpiu taip pat susidūrė su įvairiais iššūkiais. Viena iš išskirtų subkategorijų – **Sportininkų motyvacijos praradimas**. Treneriai sutinka, kad vaikus ir jaunimą buvo sunku motyvuoti, vedant nuotolines treniruotes išlaikyti jų susidomėjimą sportu. Kai kurie vaikai dėl tokių priežasčių kaip inventorius stygius, nuovargis nuo kompiuterio prarado motyvaciją ir pradėjo praleisti treniruotes (*„...vienas didesnių iššūkių buvo vaikų motyvacija... Vyresni sportininkai pradėjo praleidinėti „Zoom“ treniruotes... visi pradėjo mokytis „online“, ir vaikai tiesiog nebepajėgė visą dieną sėdėti prie kompiuterių ekranų...“ T2*). Kiti tyrimai taip pat akcentuoja sportininkų motyvacijos sumažėjimą pandemijos metu, kuris dažniausiai siejamas su pasikeitusia aplinka bei akcentuojamu tarpusavio bendravimo tarp sportininkų nebuvimu (Kelly, Erickson, Turnnidge, 2022; Elliott ir kt., 2021). Dar vienas sunkumas, kurį išskyrė tiriamieji, buvo aplinka, kurioje COVID-19 pandemijos metu sportininkai vykdė užsiėmimus (subkategorija – **Namų aplinkos įtaka**). Kalbant apie tai matome, kad treniruojantis namuose sportininkai susidūrė su įvairiais aplinkos veiksniais tokiais kaip kompiuteriai, telefonai ir kita, kurie trukdė sportininkams sukaupti dėmesį į treniruočių metodiką (*„...kai vaikas namie, ir jam reikia žiūrėti į kompiuterį vykstančių treniruotė, o šone yra daug žaislų, kitas kompiuteris ar planšetė su kuriais jis gali žaisti bet kada, vaikui labai sunku susikaupti ties treniruote...“ T1*). Mokslinėje literatūroje (Kelly, Erickson, Turnnidge, 2022) taip pat minimos panašios problemos, išsakant nuogaštavimus, jog dėl skirtingų gyvenimo sąlygų, turimos erdvės, nėra galimybės sudaryti vienodų sąlygų sportinei veiklai ir tai ateityje ves prie nelygybės demonstruojant sportinius rezultatus. Taip pat manytina, jog ilgalaikėje perspektyvoje gali mažėti jaunųjų sportininkų pasiekimų bei silpnėti įgūdžiai užsiiminėti sportu.

IŠVADOS IR PERSPEKTYVOS

Tyrimo duomenys parodė, jog sporto mokyklose COVID-19 pandemijos metu organizuojamas ir vykdomas neformaliojo sportinio ugdymo veikla pasižymėjo tam tikrais ypatumais siejamais su trenerių kaip neformaliojo sportinio ugdymo programos teikėjų patiriamais iššūkiais bei sportuojančių moksleivių patiriamais iššūkiais. Pandemijos metu išryškėjo jaunųjų sportininkų motyvacijos sportuoti mažėjimas, jų negebėjimas išpildyti treniruočių sąlygų bei neigiama aplinkos, kurioje jie treniruojasi, įtaka sportinei veiklai. Treneriai, prisitaikydami prie pasikeitusių sąlygų, buvo priversti papildomai ieškoti informacijos, investuoti savas lėšas į treniruočių procesą, suprasti treniruočių vedimo nuotoliniu būdu ypatumus, demonstruoti savo išradingumą vykdant užsiėmimus, nuolatos kelti sportininkų motyvaciją. Tačiau susidūrę su šiomis kliūtimis nevengė ignoruoti galiojančių sportinės veiklos organizavimo taisyklių.

LITERATŪRA

1. Daukšienė, E., Trepulė, E., & Naujokaitienė, J. (2021). Kokybiško nuotolinio ugdymo link: mokyklų pirmosios išmoktos pamokos COVID-19 pandemijos metu. *Pedagogika*, 5-23.
2. Dhawan, S. (2020). Online learning: A panacea in the time of COVID-19 crisis. *Journal of Educational Technology Systems*, 49(1), 5–22.
3. Elliott, S., Drummond, M. J., Prichard, I., Eime, R., Drummond, C., & Mason, R. (2021). Understanding the impact of COVID-19 on youth sport in Australia and consequences for future participation and retention. *BMC public health*, 21(1), 1-16.
4. Emery, C. A., & Tyreman, H. (2009). Sport participation, sport injury, risk factors and sport safety practices in Calgary and area junior high schools. *Paediatrics & child health*, 14(7), 439-444.
5. Escamilla-Fajardo, P., Núñez-Pomar, J. M., Calabuig-Moreno, F., & Gómez-Tafalla, A. M. (2020). Effects of the COVID-19 pandemic on sports entrepreneurship. *Sustainability*, 12(20), 8493.
6. Gaižauskaitė, I., Valavičienė, N. (2016). *Socialinių tyrimų metodai: kokybinis interviu*. Vilnius: VĮ Registrų centras.
7. González, S., & Bonal, X. (2021). COVID-19 school closures and cumulative disadvantage: Assessing the learning gap in formal, informal and non-formal education. *European journal of education*, 56(4), 607-622.
8. Hjalmarö, A., & Stjern, S. (2021). *A Qualitative Study of Elite Team Sports Coaches' Perceptions of Their Psychosocial Work Environment During the COVID-19 Pandemic* (Master thesis, Umeå University).
9. Iuliano, E., Mazzilli, M., Zambelli, S., Macaluso, F., Raviolo, P., & Picerno, P. (2021). Satisfaction Levels of Sport Sciences University Students in Online Workshops for Substituting Practice-Oriented Activities during the COVID-19 Lockdown. *Education Sciences*, 11, 600.
10. Kelly, A. L., Erickson, K., & Turnidge, J. (2022). Youth sport in the time of COVID-19: Considerations for researchers and practitioners. *Managing Sport and Leisure*, 27(1-2), 62-72.

11. Lassoued, Z., Alhendawi, M., & Bashitialshaaer, R. (2020). An exploratory study of the obstacles for achieving quality in distance learning during the COVID-19 pandemic. *Education Sciences, 10*(9), 232
12. Manurung, P., Karimaliana, K., Ansi, R. Y., Harahap, D. A., Ginting, D., & Subagiharti, H. (2021). The involvement of non-formal education in students' learning needs during the covid-19 epidemic. *International Journal for Educational and Vocational Studies, 3*(4), 287-292
13. Ratten, V. (2020). Coronavirus disease (COVID-19) and sport entrepreneurship. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research, 26*(6), 1379-1388.
14. Reece, L. J., Owen, K., Foley, B., Rose, C., Bellew, B., & Bauman, A. (2020). Understanding the impact of COVID-19 on children's physical activity levels in NSW, Australia. *Health Promotion Journal of Australia, 32*(2), 365–366.
15. Rogers, A. (2005). Non-Formal Education: Flexible Schooling or Participatory Education? Springer Science & Business Media.
16. Rupšienė, L. (2007). *Kokybinio tyrimo duomenų rinkimo metodologija*. Klaipėda: KU leidykla.
17. Santi, G., Quartiroli, A., Costa, S., Di Fronso, S., Montesano, C., Di Gruttola, F., ... & Bertollo, M. (2021). The Impact of the COVID-19 Lockdown on Coaches' Perception of Stress and Emotion Regulation Strategies. *Frontiers in Psychology, 11*, 3872.
18. Vlachopoulos, D. (2020). COVID-19: Threat or opportunity for online education? *Higher learning research communications, 10*(1), 16–19
19. Vveinhardt, J., Fominiene, V. B. (2020). Bullying trends inside sport: when organized sport does not attract but intimidates. *Frontiers in psychology, 11*.
20. Žydžiūnaitė, V., Sabaliauskas, S. (2017). *Kokybiniai tyrimai. Principai ir metodai*. Vilnius: Vaga.

Challenges of Non-Formal Education Through Sport During the COVID-19 Pandemic

Rokas Nenartavičius, Vilija Fominienė

Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

ABSTRACT

Relevance of the topic. In recent years, in the face of the COVID-19 pandemic, the traditional education system, including various non-formal education activities, has faced enormous challenges and problems. This pandemic not only claimed millions of lives, but also affected people's daily lives and lifestyles. Most of the economic sectors in Lithuania also encountered various problems. Education, which traditionally carried out educational activities in physical environments, was not an exception and faced the sudden and strict closure of all institutions. In this situation, the application of technology and

digital learning practices became the main solutions that helped to ensure the continuity of education and training, including non-formal ones (González, Bonal, 2021). Unfortunately, this decision had a particularly painful impact on organized sports for children and youth (Reece et al., 2020). This area, of course, faced an even greater challenge than other, more theoretical, subjects, since sport, being a physical, practical and interactive activity, is not easily and simply transferred to an online environment (Iuliano et al., 2021).

The problem. The idea of the problem has been increased by the fact that direct social interaction between the coach and the athlete is considered an essential condition in order to supervise the actions performed by the athletes and to ensure the high-quality implementation of the sports program (Emery & Tyreman, 2009).

In the context of the pandemic, researchers began to emphasize the changed organization and execution of sports activities (Ratten, 2020; Escamilla-Fajardo et al., 2020), but there is still a lack of research-based data on the characteristics of these activities. In Lithuania, this topic has so far been little studied in the context of school sports. And although the sports activities implemented in sports schools, as state educational institutions, are regulated by the legislation of the Republic of Lithuania and the orders and instructions of the Ministry of Science, Education, Science and Sports, there is no data in the scientific literature about how informal sports education programs were implemented in them during the COVID-19 pandemic.

The purpose of the study: To highlight the challenges of non-formal sports education during the COVID-19 pandemic.

Research object: Challenges of informal sports education.

The results. Research data revealed that the sports activities organized and carried out in sports schools during the COVID-19 pandemic had certain characteristics associated with the challenges experienced by coaches as providers of non-formal sports education programs and the challenges experienced by schoolchildren participating in sports. During the pandemic, the decrease in the motivation of young athletes to play sports, their inability to fulfill the training conditions and the negative influence of the environment in which they train on sports activities became apparent. The coaches, adapting to the changed conditions, were led to search for additional information, invest their own funds in the training process, understand the peculiarities of conducting training remotely, demonstrate their ingenuity while conducting classes, and constantly raise the motivation of athletes. However, when faced with these obstacles, they did not avoid ignoring the existing rules for the organization of sports activities.

Keywords: pandemic, sport, non-formal education, coaches, athletes

Gautas: 2022 07 02

Priimtas: 2022 09 20